

izhajajo — izvenredni ponedeljek — v celoti Požar, župnik, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefica Gledina. — Lastnik koncesije lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinosti. — Naročnina znaša na mesec L. 6.—, pol leta L. 32.— in celo leto L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 stotink, osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. —, oglasi denarnih zavodov po L. 2. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Ali je Češkoslovaška boljševiška?

(Po Češkoslovaški korespondenci.)
K propagandi nasprotiku — spada med najprijetnejše in — žal — tudi najučinkovitejša bojovna sredstva, da opisuju češkoslovaško republiko kot popolnoma boljševizirano. Posebno so bili Poljaki, ki so si z istotoliko rafiniranostjo kolikor vzame pripadajoči, da so nas obkledali s takim slovesom, ki so ga vztrajno razširjali. V istem smislu delujejo Madžari, ki smatrajo pohoriziranje Srednje Evrope kot protistrup proti poleniziranju. To po načrtu zasnovano ocrnjevanje ni ostalo brez vpliva v nevtralnem in tudi zaveznem inozemstvu. Tu pa tam se Češkoslovaška smatra celo kot pravica moskovska »dependenca«, tako da bi bilo najbolje, ako bi se ji odvzelo vsako dalekosežnejše politično in gospodarsko pospeševanje.

To zgrešeno in krivično naznanje sicer ni prodrla v oficijelne stene, ali poj se — in ne brez namena — v zelo vplivnih »rogih«, ki niso namenjeni demokratičnemu mišljenju češkega naroda: bodi to vsled predsodkov, ali pa koristi. Zato zamenjujejo — ali namenoma, ali nezavedno — pojme »napredno« in »demaško«, »socialno« in »boljševsko«.

Ne bo torej neumestno, ako se približamo vprašanju, je li Češkoslovaška »ultramoderna« v tem smislu, da hodi po svoje politične smeri v tujino, v sovjetsko Rusijo? Naravno je, če želimo, ležemo v srcu Evrope, s prebivalstvom, ki je po svoji duševni zrelosti in politični bistrosti v sprednjih vrstah, sodobne ideje zajemljejo z vso neposrednostjo ter jo z vso silo pritegajo v svojo strujo. Že to samo po sebi, kakaj da češkoslovaška država ni ostala nedotaknjena od boljševizma, ki uveljavlja svojo ekspanzivnost istotako na zapadu kakor na vzhodu.

Tudi ne tajimo, da so moskovski nauki tudi pri nas našli svojih vernikov, ki se se nabitosti v glavnem iz legionarjev in pristašev Lenjina, povrnivši se iz Rusije. To tudi pri nas ni ostalo brez razkoročevalnega učinka, kajti socialna demokracija je danes razcepljena v dva, ako ne celo v tri tabora. Če se ostanje po bližajo medsebojno, s čer pa se le vsaj le proletarska sposobnost za akcijo in se ujanja nje bojna sila. Ukljub temu, ali pa morda ravno zato ne more biti govora o kakem prevladanju ali merodajnem vplivu moskovske smeri v notranjosti Češkoslovaške. Kongres nemške socialne demokracije v Karlovi Varhi je odločilni komuniciral z dvetretjinsko večino in je ogledil pot kompromisa, ki sili bolevisti manjšino v odnehanje od agitacije za tretjo internacionalo. Na konferenci češkoslovaških komunistov niso imeli voditelji nič toliko poguma, da bi se odkrito priznali k boljševizmu, ali da bi izjavili glasovanje za tretjo internacionalo. Uverjeni so, da bi na kakem ropotu sodelovali še le tedaj, če bi izbruhnil hkratu po vsej Srednji Evropi, kar pa je zelo nedoločen datum; dotlej pa da se bodo zadovoljevali s — parlamentarno opozicijo. Torej revolucija bodočnosti — prejemanje dolet. Od 74 češkoslovaških poslancev se jih je pridružio le 18 potajni komunistični skupini, dočim velika večina vztraja pri pozitivnem parlamentarnem delu in si pridružuje taktiko svobodne roke na pram uradniški vladi, ki jo tvorijo zgolj meščanski člani. Zunan parlamenta pa v večina zastavlja z najodločnejšim bojem proti vsem boljševiškim polkuzom, pri čemer je dejanski podpirajo prave delavske mase.

Tako stoji stvar v resnici z boljševizmom v »boljševiški« Češkoslovaški, ki je s svojo veliko industrijo samo bolj pristopna skrajnim socialističnim idejam, nego morda agrarna država, kakršne so Poljska, Madžarska in Jugoslavija. Ukljub temu pa požira lastni dimnik dim, kljub temu je proletarijat sam ukrotil moskovske »imprezie«, in ukljub temu se polikantni socialdemokratski voditelji in organizacije tudi glede zločinatega udeleževanja svojih zahtev države veliko raje angleškega, nego pa ruskega uzora.

Dobro bi bilo, če bi hoteli štiti to tudi naši slovenski komunisti. Pa hladne glave, mirne krvi in zbranega duha.

Pameten in moder bodi, kdor hoče biti pravičen!

Na nekaj ponosnem cesarskem dvoru na Dunaju je vklesano geslo cesarja Frana I. Avstrijskega: Justitia regnorum fundamentum — pravičnost je državam v podlago.

Lepo, zlato geslo, resnično in večno veljavno. Oholi vladarji rod, ki je tam kraljeval in gospodaril, pa se zadrženo ni ravnal po zapovedi tega gesla in je bilo vse njegovo vladanje le nepretrgano zamikanje te večne resnice! Nekdar ni znal biti pravičen, kajti vse njegovo delanje in nehanje je bilo v djamen-galantnem nasprotju s naukom, ki ga jim je dajalo geslo vklesano na vzhodu v njihov ponosni dvor; ta napis je bil le slepota za tiste, ki kakovosti teh kronanih močitev niso poznali: Ravno zato je tako pretresljivo žalostno vršila njihova vladavina. V tem je razlaga za vso neizmerne tragiko in končno pogubo velike države Habsburžanov.

Niso znali biti pravični njim, ki so tvorili državo, in zato ne da je niso utrli temelje državi in svoji vladavini, marveč so jo temelje s nerazumljivo slepoto izpodkopavali, da je slednji moral priti polni in se je morala zruti čisto ponosna stavba.

Tu je ugodno in veliko vprašanje: od kod je prihajalo, da niso znali biti pravični? Gotovo v veliki meri iz njihove duševnosti, iz njihovega, reči bi, nerazpoloženja za pravičnost, ki je prihajalo od roda v rod. Nazivali so se pač hinavski »očetci« vseh svojih »sinov« na-

rodov, ali v srcu njihovem ni bilo enakosti resnične ljubezni do teh narodov. Ali, da govorimo konkretno: osebno so se čutili Nemci in jim je bilo v grozo vse, kar so nemški narodi želeli, hoteli, snovali in zahtevali. To njihovo duševno razpoloženje je mejilo celo na mržnjo, ki je prihajala tudi do izraza ob gotovih prilikah. »Raje nemški knez, nego pa vladar Slovanov« — ta izjava pokojnega Frana Josipa je obče znana. Kako naj bi bili ob takem razpoloženju pravični nemškemu narodu? Ali, poleg te prirojene jim, podedovane, organične svojstvenosti je imamo še drugo razlago za njihovo krivičnost. Nedostajalo jim je pameti in modrosti. Kajti, tudi človek, ki nosi mržnjo v srcu, se bo izogibal činov sovražstva, če mu pravi pamet, da bi mu to škodovalo, da bi ga utegnilo pogubiti. Pameti in modrosti niso poznali Habsburžani. In kjer ni pameti in modrosti, ne more biti tudi poznanja stvari in ljudi. In kjer ni poznavanja, ne more biti pravičnosti. Habsburžani niso poznali svojih narodov. V svoji nesposobnosti, v svoji duševni omejenosti — le malo je bilo izjem — so, si krivo razumevali častni nastov »po božji milosti« — uteptali v glavo, da je Bog ustvaril te narode le za to, da služijo njim in veličini njihove »hise«, da narodi minajo ničesar zahtevati, ampak le dačati! Ob takih ideologiji je razumljivo, da jim je bila omražena vsa misel sama, da bi stopili v ožje stike z narodi in jih tako spoznavali. Kot zastopnike narodov so poznali in priznavali le tiste, ki so se vsikdar do tal pripegovali pred njihovim prestolom, ki so le slavili in hvaležili vse, kar je prišlo od tam gori, pa naj je bilo tudi največja krivica za narode, in ki so jih za to s prestola dolgi nagajali v natrzičnejših oblikah. Tisti domnevni zastopniki ljudstva so bili le njihovi po pastre zvesti slugi, podajali in priganjali.

Habsburžani niso poznali »svojih« narodov; zato tudi niso umeli njihove duše, njihovega čustvovanja, in zato tudi niso imeli razumevanja za njihova stremjenja, njihove potrebe, njihovo hotenje. Posledica temu je bila, da so v vsakem glasu nezadovoljstva, v vsaki tožbi in pritožbi, čuli le krik upornosti, revolucije, nezvestobe, rušenja države. V takem razpoloženju so — vladali! Kako naj bi bili potem pravični? Kako naj bi se bili modro ravnali po geslu, vklesanemu na svojem lastnem domu? Kako moreš biti pravičen človeku, ki ga ne poznaš, ali si pa krivo tolmačiš želje in zahteve njegove, če ne razumeš njegovih potreb? Habsburžani niso poznali svojih narodov, jih niso razumevali in zato tudi niso mogli biti pravični. Na tem so se pogubili.

Habsburžanov in njihove države ni več. Odnosi jih je in razbil jo je vihar nezadovoljstva in jeze narodov: na črni nevalečnosti. Odnosi pa je vihar tudi del našega naroda od skupnosti. Zato smo napisali te refleksije v pouk tistim, ki bodo — kakor vse kaže — naslednja Habsburžanov za ta odcepilni del našega naroda. Tem ključemo na ves glas: **Enotna zgodovina zmot, grehov in končne srmozne poške Habsburžanov vam bodi v pouk in v svarilo!** Tudi za vas velja — ker je večnoveljavna — pouk, izražen v geslu naš bivešim cesarskem dvoru na Dunaju: pravičnost je podlaga držav, a mati pravičnosti sta pamet in modrost! Te dve čednosti pa se kažejo v resnem prizadevanju po pravem poznavanju ljudi, ki naj jim bodo vlade pravični! Izkustva iz dvehlele zasedbene dobe pa govore, da doleži ni bilo na odločitvah in odgovorih mestih prav nikakega prizadevanja, da bi prav poznali ljudstvo na tem zasedenem ozemlju: njegovo narav, njegovo čustvovanje, njegovo dušo, njegove potrebe in tudi njegovo neomajno voljo. Poslušali so se glas spekulativov na račun njihovega nepoznavanja! To je zavaljalo v zmote in pregreške, ki so izzvale tisto razpoloženje, radi katerega toliko jadranski narod tisti čimniti. Tudi Habsburžani so iz vsakega glasu flosklat opravičenega nezadovoljstva čuli le zvok upornosti in razvedanja. Njihovi nasledniki na tem zasedenem ozemlju pa naj si zapomnijo, da se zgodovina včasih tudi — ponavlja!

Po plebiscitu na Koroškem

Pod pezo nepričakovane dogodka na Koroškem bomo morebiti divje vsikali: kdo je kriv in prepričani smo, da se bo vestno vršilo vespovedno zvonjenje po toči. Nad vse pa se bomo, da vse to zvonjenje ne bo dalo glavnega, da nas vendar enkrat ne privede do pravega odločnega narodnostnega boja.

Koroška tragedija pravi objektivnim in domovino ljubečim, da smo več ali manj krivi vsi, ker se ne udeležujemo narodnega boja z ono vero, z onim delom, z ono odločnostjo in nevtrastnostjo, kakor treba. Krivi poraza smo vsi, inteligenca, delavec in kmet. In težko je reči, kdo bolj!

Naša najboljša inteligenca je daleč stran od narodnega boja. Vse njeno delo je, da poleg svojega uradnega in osebnega dela, sedi v kavarni in gostilni in kritikuje ter zabavlja za slavo. Njena odsotnost v centru narodnostnega boja je dejstvo, in sicer skrajno nemoralno dejstvo. Narod plačuje in vzdržuje inteligenco ne samo, da mu je uradni in berič, temveč da mu je prav v najtežjih trenutkih iskren in delaven svetovalec.

Svoje odsotnosti ne vrši inteligenca tega, za kar je plačana, pa magari da more formalno in po črki paragrafno trditve izpodbijati. Če hoče inteligenca popraviti svojo zamernarjemo dolžnost, potem prenesemo tudi koroške dogodke, drugače pa moramo reči eno: pričetek konca!

Naši političski državci je kmet steber države. In na Koroškem smo bili tudi državni boj. Slep je, kdor trdi, da se je naš kmet zavedal važnosti boja, kaj šele, da se je zanimal za boj. Zopet je kriva inteligenca, ker ni kmeta prebudila. Ali tudi kmet ni brez krivde. Prav oadaj se organizira kmet samostojno in zahteva

za sebe vodstvo v državi. Vodstvo v državi pa ne daje samo pravice, temveč tudi velike dolžnosti. S tem, da naš kmet ni ničesar storil za koroško vprašanje, s tem, da ničesar ne dela za primorsko vprašanje, s tem nastopa proti sebi, kar si jemlje upravičenost do vodstva. Treba je pojmovati najprej državne naloge, potem se sme tudi boriti za vodstvo. Zato pravimo, naj bo v naši državi tudi 99 odstot. kmetov, vseeno ne pridejo do vlade, če niso nosilci državne ideje. Danes pa je državna ideja identična z narodno.

Delavec se silno rad ponaša z svojo zavednostjo. Kakor je ta ponos navadno upravičen, tako gotovo pa je tudi lažnjiv, če se tiče narodnostnega in državnega vprašanja. Dočim je inteligent in kmet kriv katastrofe le vsled svoje pasivnosti, je delavec kriv vsled aktivnosti in pasivnosti. Njegova ideologija mednarodnosti je bila efektivna za nas vedno največja škoda. V Trstu je pripravljala da laškemu, negativstvu, na severu pa nemškemu. Poleg tega pa je idejno napačna. Ker za nas, ki nimamo istega položaja, kot veliki narodi zapada, očetje ideje, more veljati šele takrat, ko bomo imeli utrjen svoj obost na zunaj. Tu ne pomagajo nobeno slepomnenje. Tudi delavci uživajo dobroto našega narodnega boja, tudi oni so zategnjeni dožnji nas podpirati. V odločitvah trenutkih pomeni nepodpora, tudi pri vsej pasivnosti, izdajstvo. Konstatiramo samo dvoje: »Arbeiterwille« je pisal tako za nemško stvar, da ga je vlada morala prepovedati pri nas. »Napreje« pa je napisal dva članka. Ali »Napreje« je tudi dejal, da naj volijo po pravici in ne da morajo voliti za nas. »Rdeči prapor«, glasilo idejnih izgublencev pa ni napisal nič črke o koroškem plebiscitu, dočim ima cele kolone prostora za oklice raznih Zimovioev in drugih. Z ozirom na to pravimo: Usledno je za nas, da grade državo vsi, samo zadržuji ne, ki so jo ustvarili. Zato živeli boji patriotov, ki ne rodoljubom oni vpliv in moč, da ozdravijo nas vse in izboljšajo iz naših vrst vse, kar je škodljivo narodu in državi. — »Slov. Narod«.

Jugoslovni se Koroške ne odreko

ZAGREB, 27. Tujakšnji listi prinašajo iz Beograda: »Jugoslovenske čete zapuščajo pas A na Koroškem. Jugoslovenska vlada zahteva, da se priklopi Jugoslaviji vse ozemlje južno od Drave brez pogojno in brez plebiscita, ker je bila v tej pokrajini oddana pretežna večina glasov za Jugoslavijo.«

Jadransko vprašanje

Admiral Millo v Rimu

RIM, 26. Dalmatinski guverner admiral Millo je dospel davi ob 3. in pol v Rim. Ob prihodu ga je množica burno pozdravljala in vzklikala italijanski Dalmaciji in Reki.

Po razgovoru z ministrom vojne mornarice, senatorjem Scichiam, se je podal admiral Millo v palačo Viminale, kjer se je sestel z ministrskim predsednikom Giolittijem in vojnim ministrom Boninjem.

Samoobsebi umavno je, da ostanje sklepi, ki so zaključili ta sestanek med ministrskim predsednikom Giolittijem in dalmatinskim guvernerjem v tesni zvezi s predložitvijo jadranskim pogajanjem, se lahko sklepa iz uradne izjave, ki poda sledeča pojasnila:

Znano je, da je italijanska vlada pripravljena dati Jugoslaviji koncesije v Dalmaciji, da pride do sporazuma med državama. Pri tem pa zadeva na odpor italijanske volje dalmatinskega prebivalstva in ponovkrat vzdignjenih prelogov admiralja Millo, naj se na noben način ne zapusti Dalmacija. Potrebno je torej, da si angotvori italijanska vlada, predno se prične pogajanja, možnost udeležitve morebitnih z Jugoslovani sporazumljenih doleži, ki bi imela za posledico, da morajo Italijani zasedene pokrajine deloma zapustiti. Giolitti upa, da prepiča admiralja Millo, da je nov poskus, rešiti jadransko vprašanje potem sporazuma, potreben, in da je tudi neslogibno, da se pri udeležitvi sporazuma izvrše do pitice tudi vse tozadavne točke.

Ministrski predsednik bo poročal svojim kolegom o tej konferenci.

Tudi general Cavaglia je došel danes v Rim, da se udeleži razgovorov, ki se tiečejo pogajanj v jadranskem vprašanju.

Stališče italijanskih socialistov glede mej z Jugoslavijo. — Socialistični »Avanti« in »Enogoraki« narodo.

MILAN, 27. Socialistični dnevnik »Avanti« se peča s prihodnjimi jugoslovensko-italijanskimi pogajanjem, in prvi, da bi bila, ako si Italijani na bojem sestanku prirobo mogočno mejo čez Snečnik, vrata Italije popolnoma zaprta, in bi bil tem napočil prvi trenutek, da se izpolni obljube in se izvrši demobilizacija v resnem pomenu besede. Prav posebno zato, ker hočemo biti pravični, moramo izetati, da se sporazum doseže, ne da bi se mu trtovalo tujeja ozemlja. Mi smo se ob drugih prilikah opozorili italijanski predstavitelj na možnistično enogorsko proletarijato. Ta narod ve, da je kupčija sklenjena in prodana zveža domovins in si bi moral iskati novo okolje očasa. O tem smo danes počeli od različnih strani. Čast naša dobe zahteva, da se to ne zgodi. Predno se sadijo italijanski delegati z jugoslovenskimi, moramo delovati na to, da ne postane Italija sokriva pri takem sloznanju.

SLOVANSKI SVET

Postanek Balučić o Mali ententi

RIM, 27. Posebni poročevalec agencije Stefani javlja iz Aten: Srbški poslanik Balučić izjavlja v nekem razgovoru o češko-jugoslovenski zvezi in Mali ententi, da se je ta zveza ustvarila samo proti boljševiški nevarnosti in za obranitev sedanjega stanja. Ni prišlo do pisane pogodbe s Rumunijo, Grško in Poljsko, toda, ako te države z nami sodelujejo, se uspehi tega delovanja že čutijo. Mala ententa hoče varovati mir. Poslanik izkazuje, da bi pristopila Bolgarska, ki hoče izpremeniti mirovno pogodbo v Neulby. Mala ententa ni predstavljateljica ne pangermanizma, ne panslavizma. Srbija in Rumunija ne moreta pozabiti, koliko zahvale ste dolžni Rusiji; zato želijo, da bi so

Rusija gospodarsko prenovila in zopet sodelovala v skupnem razvoju. Na vprašanje, kaj misli Srbija o Solunu, je poslanik odgovoril, da upa, da pride do sporazuma med Italijo in Srbijo in da dobi Srbija gospodarski izhod na Reko. Na vsak način pa se lahko sporazumeje z Grško o Solunu, ker je Grška lahko gotova, da Srbija nima drugih zahtev ob Egejskem morju. (Ta vest nam je sporočila agencija Stefani. Značilno je vsekakor, da brzojavka govori dosledno le o »srbskem« poslaniku in »Srbiji« in se izogiba imena Jugoslavija.)

Ratifikacija rusko-poljskega mira

VARSÁVA, 27. V radiobrojavki iz Moskve javlja Ceterin, da so se ratificirali mirovni pogoji, sklenjeni v Rigi. Nato je odgovoril poljski minister za znanje posle princ Sapicha, da je od svoje strani tudi Poljska ratificirala sklenjene pogoje.

Poljsko-litvinski spor glede Vilne in predlog sveta Zvez narodov

BRUSELJ, 27. Svet Zvez narodov se je pečal s poljsko-litvinskim sporom glede Vilne, in predlagal plebiscit za mesto Vilno in sporno ozemlje, ki bi se imel vršiti pod nadzorstvom Zvez narodov. Litvinski delegat je sprejel predlog. Poljski delegat se je izrazil, da je s predlogom zadovoljen, da si pa pridržuje pravico, vprašati prej svojo vlado, ali pristane v plebiscit.

Apostolski nuncij za Poljsko

VARSÁVA, 27. Apostolski nuncij msgr. Ratti je došel na Poznański. Tukaj se pričakuje, da dope poljski polnomočlašenci. Minister pri vatikani jutri.

Razne brzgojavne vesti

VOLITEV GRŠKEGA REGENTA

ATENE, 25. Ministrski svet je sklenil, da se bo pogreb umrlega kralja vršil v petek popoldne. Zbornica je sklicana za v četrtek dne 28. t. m. Po ustavi ima pravico do nasledstva princ Pavel, mlajši brat umrlega kralja. Toda, radi odsotnosti princa in razmer, ki vladajo med narodom in družino bivšega kralja Konstantina, se je vlada požurila sklicati razpuščeno zbornico, da se do prihoda novega kralja izvoli regent. Medtem časom bo vodil, kakor določa ustava, ustavne posle ministrski svet.

PARIZ, 26. Agencija Havas javlja iz Aten, da je izvolitev admiralja Konduriotis za regenta kraljevstva gotova stvar.

Rudarji in angleška vlada

LONDON, 26. Predno se povzamejo pogajanja med zastopniki rudarjev in zastopniki vlade, se je posvetoval ministrski svet z uradnimi izvedenci. Nova ponudba bi zagotovila rudarjem povišanje meze za dva šilinga, kakor so zahtevali, in bi obenem zajamčilo izdatno zvišanje produkcije.

LONDON, 26. Izvrševalni odbor rudarske zveze se je sestel, da prouči uspeh, ki so ga imela pogajanja med rudarskimi voditelji in Lloyd Georgem. Ob zaključku sestanka je izjavil tajnik rudarske zveze Hodges, da se ni zgodilo ničesar takega, kar bi lahko prekinilo nadaljevanje razgovorov.

Rudarji se vrnejo 1. novembra na delo

LONDON, 27. »Manchester Guardian« poroča: Rudarska stavka je po možnosti razrešena, in se vrnejo rudarji 1. novembra na delo. Vlada je dovolila povišanje meze za 2 šilinga. Izvrševalni odbor rudarske zveze je od svoje strani prevzel odgovornost in jamstvo za to, da se dvigne produkcija.

LONDON, 27. Agencija Reuter javlja: Zastopniki lastnikov premogokopov so se danes oglašili v Downing Street, kjer so jim ministri naznanili pogoje, pod katerimi je sporazum možen. Zastopniki lastnikov premogokopov so pogoje sprejeli. Člani izvrševalnega odbora rudarske zveze so se razgovarjali z ministri od polne do 2 in pol. Po dvurnem odmoru so se podali znova v Downing Street. Kakor poročajo listi, na delno soglašati stranki v tem, da se takoj zviša rudarjem dnevna meza za dva šilinga pod pogojem, da se dvigne produkcija. Razgovori se sedaj pečajo s podrobnostmi. Vlada stoji na stališču, da se dovoli mezdni povešek za poskušajo za rok enega meseca dokler ne bo vprašanje glede produkcije končnoveljavno rešeno, rudarji pa zahtevajo, da se ta rok podaljša na tri mesece.

LONDON, 27. Konferenca med zastopniki rudarjev in Lloyd Georgem, ki se je imela vršiti danes, se je predložila na jutri popoldan.

Angleška vlada in Rusija

PARIZ, 26. Agencija Havas brzojavlja iz Londona: Z ozirom na krizo, povzročeno po zastopju dela, smatra angleška vlada, da je vspostavitve trgovskih stikov z Rusijo potrebno, kakor se mikoli, pod pogojem seveda, da se izpuste angleški uletniki.

Pogreb župana mesta Cork

LONDON, 26. Dovoljeno so vse priprave za pogreb župana mesta Cork. Truplo bo svečano izpostavljeno v katedrali Sudwark, kjer se bodo vršili cerkveni obredi; na to se prenese truplo na kolodvor. Podžupan mesta Cork, 21 mestnih svetovalec in deset upraviteljev pristanišča v Corku je prišlo v London, da prisostvujejo pogrebu.

Aktivna vojaška služba na Francoskem

PARIZ, 27. Najvišji svet za narodno obrambo je imel danes zjutraj pod predsedstvom Milleranda sejo. Ker ni uradnih poročil, se z gotovostjo ne da povedati, kakšna vprašanja so bila na dnevnem redu. Domneva se pa, da je bilo na seji rešeno vprašanje, koliko časa naj traja aktivna vojaška služba.

Belgijsko ministrstvo podalo ostavko

BRUSELJ, 27. Davi so se sestali ministri in podpisali skupno ostavko, ki bo vročena kralju takoj, ko se vrne v Bruselj, t. j. 2. novembra.

Svet Zvez narodov

BRUSELJ, 27. Predsednik sveta Zvez narodov, Haysmann, je izjavil članikarjem, da proučevanje poljsko-litvinskega vprašanja se ni končalo. Nemčija, da do danes še ni priglajala svojega pristopa k Svetu narodov. Vprašanje Gdanskaja se bo znova preobrlo. Haysmann je zaznamil, da se ustavni provizoriat finančni odbor, ki bo imel na-

logo, proučevati sklepe bruselske finančne konference. Konečno je izrazil upanje, da pristopi Amerika v Zvezo narodov.

Mestni štatus za Gdansko

PARIZ, 26. Poslaniška konferenca nadaljuje proučevanje gdanskoga mestnega štatusa. Do danes pa ni mogla ugovoriti drugega, nego da mestni delegati ne moglo spreminiti svojih predlogov in tako dokazati upravljalvega razpoloženja.

Vojni uletniki se vračajo iz Rusije

HELSINGFORS, 26. Na Finsko je došlo 72 vojnih uletnikov, ki so vračajo iz Rusije, med njimi 14 Italijanov.

Karabinirji streljajo na volilce — demonstrante

FIRENZE, 26. V nedeljo zvečer je prišlo v San Rocco o priliki občinskih volitev do krvavega spopada med socialisti, ki so prepevaje svoje pesmi proslavljali zmago nad liberalci, in karabinirji, ki so hoteli preprečiti manifestacijo in razgnati manifestante. Občlašiti so trije mrtvi in več ranjenih. Karabinirji trde, da so padli prvi sreli iz množice; socialisti pa, da so zahtevali karabinirji, naj vzdignejo demonstrantno roko, in da so, kakor hitro se je to zgodilo, karabinirji otvorili ogenj. Ponedeljek zjutraj so razglasili socialisti 24urno protestno stavko. Zbirne so se večer ob 5 pop. na slovesen način pokopale.

78. god italijanskega ministrskega predsednika Giolittija

RIM, 27. Ko je davi ob devetih in pol prišel ministrski predsednik Giolitti v palačo Viminale, ga je tam čakalo veliko število javnih predstaviteljev in častnikov, da častitajo za god predsednika, ki je dopolnil danes 78. leto. Ministrskega predsednika, ki je krepkega zdravia in dobrega razpoloženja, so voščila vidno razveselila.

Ogrska sprejela mirovno pogodbo

BUDIMPESTA, 27. Ministrski predsednik grof Teleki je izjavil, da je kraljeva ogrska vlada po skrbnem proučevanju, četudi s politnim srcem, sklenila, da sprejme mirovno pogodbo; vendar pa se čuti odveano od neizvršene naloge, da bi motivirala mirovne pogoje, vsiljene ogrski državi.

Madžarska zbornica pojde na politnice

BUDIMPESTA, 27. Ogrski ministrski predsednik grof Teleki je na vprašanje častnikarjih poročevalcev izjavil, da prekino narodna zbornica svoje delo v četrtek za dobo 14 dni. Med tem časom bodo komisije zaključile proučevanje zakonskega načrta glede ratifikacije mirovne pogodbe. Ministrski predsednik se je bridko pritoževal, da reparacijsko komisije še ni v Budimpešti.

Izvoz iz Madžarske

BUDIMPESTA, 27. Finančno ministrstvo je predložilo narodnemu predstavništvu zakonski načrt, ki bi omejeval izvoz iz Madžarske. Za kakorinskih izvažanje premetov, katerih vrednost prekaša avto 500 K, bi po tem načrtu bilo potrebno posebno izvozno dovoljenje, ki bi ga pa dobili samo potniki in trgovci.

Domače vesti

Nujen apel na naše učiteljsvo! Nedavno smo priobčili oglas okrajnega komisarijata v Kopru, s katerim so razpisana sledeča definitivna mesta slovenskih in hrvaških učiteljev:

- 1) Mesto nadučitelja II. kategorije: Boljune, Boršt, Korte pri Izoli, Dekani, Predloka, Marziga, Oep, Rimanj, Sv. Anton, Spodnje Škofije, Truska, Lanišče, Vrh.
- 2) Mesto voditelja III. kategorije: Cernotič, Kušed, Klesce, Movač, Bošče pri Marzigh, Rakitovje, Tronjan, Podgorje, Prešnica, Hraštolje, Sv. Barbara pri Miljah, Sovinjak, Dane, Sv. Donat, Crnica, Trstenik, Brgradu Grimalda.
- 3) Mesto učitelja II. kategorije: Dolina, Buzet.
- 4) Mesto učiteljice III. kategorije: Boršt, Dekani, Kravjipotok, Lazaret, Predloka-Ričan, Oep, Spodnje Škofije, Truska, Pomjan; Lupoglava, Lanišče, Slom, Brest, Vrh.
- 5) Mesto podučitelja: Dekani, Lazaret, Marziga, Spodnje Škofije; Lanišče, Roč.
- 6) Mesto podučiteljice: Dolina; Buzet.

Opozarjamo nadalje na objavo v večerajšnji »Edinosti« št. 218 o razpisu učiteljskih služb v Goriškem okraju.

Ker se naše šole otvorijo le tedaj, ako bodo na razpolago učne moči, apeliramo na naše učiteljsvo, da se udeleži natečaja in naj ne zanikajo tudi manjših maj vabilnih krajev. Ker imamo zagotovilo od merodajne oblasti, da se bodo v široki meri upoštevali tudi predloži tistih učiteljev, ki momentano prebivajo izven premirne črte, gre naj poseben apel tudi onim učiteljem in učiteljicam, ki so pristopili v zasedeno ozemlje in ki so se le bodili kakšnega razloga zapustili, da val vložijo svoje prave trte se povrnijo. Rok za prošnje je do 15. nov. t. l. Učitelji in učiteljice! Narod kliče po šolah. V vaših rokah so, dajte mi jih.

Liste v Jugoslaviji prozimo, da to objavo ponatimejo.

ni premožen in če gre prvič v Jugoslavijo, ta dobi vizum brezplačno, ali pa za 12 L. Kdor pa je bil tam večkrat, (stelejo se namreč početi na potnem listu) ta je po njegovem naziranju premožen, ta lahko plača malenkost 62 L, čeprav se z listinami izkaže, da je uboga para! — Na podlagi takega tolačenja so morali te dni plačati polno pristojbino nepremični učitelji, učiteljice, uradniki in celo sluga, ker imajo v Jugoslaviji svoje žene, otroke, odnosno družine radi šol. Ni torej nikak luksusa, če več nego enkrat v letu zahajajo v Jugoslavijo. Ne v zabavo — ponavljamo — ampak pod silo razmer. Taki slučajni so gotovo vsa ozira vredni. Prosimo torej gospoda delegata, naj izposluje, da se gori omenjena »puta« primerno izpremeni, da ne bodo občutno zadeli tudi taki, ki so v resnici siromaki.

Cehoslovaki ali Čehoslovenci? Prejeli smo: Sprehajajo se po Miramirski ulici, sem slučajno ozri na napis na Čehoslovaškem konzulatu in tu čital: »Konzulat Republike Čehoslovaške«. Zanimal sem se dalje za stvar in doznal, da se ta republika naziva uradno Čehoslovaška in narod nje: Čehoslovenci. (To po Slovaki, ki imenujejo sebe: Slovenci). Stavlji bi vam torej g. urednik, in preko vse vse naši javnosti to-le vprašanje in razmotritev: Čemu naj bi mi imenovali Čehoslovaško, Čehoslovaške, one naše brate, ki se sami nazivajo Čehoslovenci? Ne bi-li bilo bolje, da jih imenujemo Čehoslovenci, ali, analogno Jugoslovanom, Čehoslovane in njih državo Čehoslovenija, ali Čehoslova? S tem bi ne dokumentirali le svojega krivnega, ampak tudi jezikovno sorodstvo, a našemu ljudstvu bi tudi zavest, da živi na severu močan, bogat, na najvišji stopnji kulture stoječ bratovski narod, ki tudi nosi blagoslavno ime slovenski.

Gradivo za krajevna imena. Koh-glava, kob-rt, usta, kob-dilj; dilj-navzdol. Naš pregovor: April, orji navdili Navdili govoriti pomenja: brezobzirno govoriti. V hrvaščini čitamo: vsesudilna borba, kar pomenja vsestranska borba. — Se pridružimo mnenju, da »kob« pomenja hrib ali grič.

Društvene vesti

Telovadno društvo »Sokol« v Vrldi ima danes, točno ob 9. uri zvečer, odborovo sejo v svetov. »Narodnem domu«. Vsi odborniki so naprošeni, da se je gotovo udeležijo, ker je sklepiti o jako važnih zadevah.

Iz tržaškega življenja

Tatvina v stanovanju. Preteklo noč so neznani tatovi vdrli v stanovanje Marije Lucer v Škorklji št. 499. Odnosili so raznega perila in denarja v skupni vrednosti 3500 lit. Tatvina je bila naznanjena oblasti.

Padla po stopnicah. Včeraj zjutraj okoli 10. ure je padla zasebnica Marija Penso, 38 let stara, stanujoča v ulici della Scalletta št. 2, po stopnicah. Padla je tako nesrečno, da je zadobila težke ranjanje poškodb. Zdravnik rešilne postaje ji je dal prvo pomoč, nato je pa morala v bolnico.

Nesreča z avtomobilom. Včeraj popoldne so se zgodila v ulici Brolettole zopet nesreča z avtomobilom. Dan za dnem beleži kronika nesreče z avtomobilom in dosledno je vzrok neredne prehitra vožnje. Učence Angel Scapini, 6 let star, stanujoč v Chiaroli Spodnji št. 5, se je vračal včeraj okoli 1 ure popoldne iz šole domov. Scapin hoče ulico Broletto prekorčiti. Komaj stopi iz tlaka na cestu, že je nesrečni otrok pod avtomobilom. Avtomobil je drvel z velikansko hitrostjo. Šofer ni mogel več voza ustaviti, kakor se Scapin ni utegnil več umakniti. Ubogi deček je zadobil te v notranje in zunanje telesne poškodbe, kakor tudi pretrganje možganov. Pripeljali so ga v mestno bolnišnico, kjer se nahaja v IV. oddelku v jako opasnem stanju.

Poizkusev samomor. Včeraj popoldne, okoli 9. ure, je bil zdravnik rešilne postaje telefonično pozvan v ulico Solitario št. 13. V drugem nadstropju iste hiše je stanovala že del časa 38letna dmnica Marija Pejan. Omenjena Pejan je popila v samomorilnem namenu precej veliko količino karbolne kisline. Zdravnik ji je izpral želodec, nato so jo odpeljali v bolnišnico v VIII. oddelku. Njeno stanje je opasno. Vzrok poizkusevga samomora je premajhen zaslužek, s katerim ni mogla preživljati svoje številne družine.

Dopisi

Iz Vel. Zabelj. Notico v »Edinosti« od 21. okt. št. 213 pod naslovom: »Dogodek na vlak« dovoljuje si podpisano županstvo, v obrambo časti svojih občanov, pojasniti v toliko, da velikodržavljanska občina ne vzgajajo takih elementov, ki bi se tako obnašali kakor se je onl orodnik na vlak. Omenjeni orodnik ni iz Velikih Zabelj, temveč iz Steverjana. — Županstvo občine Vel. Zabelj, dne 24. okt. 1920. — Župan.

Gospodarstvo

Zakon o varstvu težih upnikov namerava izdati Čehoslovaška republika. Ta zakon ima namen štiti na eni strani česko industrijo, na drugi strani pa inozemske upnike, ki so oddali česki industriji surovine v predelavo, a si obdržali lastninsko pravico za celi čas produkcijskega procesa do gotovega produkta. Ker je dobava surovin za gotovi denar ali za kredit zvezana z velikimi težkočami, je industrija segla po drugem sredstvu. Ona si nabavi surovine brez denarja v namen, da jih v svojih tvernicah predela in produkt — ki je last inozemskega prodajalca — zopet odpošlje onemu, ki je dal surovine. Novi zakon hoče štiti ta produkt, ker drugače je industrija nabava surovin otežkočena.

Uničenje Diesel-motorjev. Nemški časopisje prinaša alarmantne vesti, da je ententina komisija tajavila upravi strojne tovarne Augsburg-Nürnberg,

da bodo morali biti znani Dieseljevi motorji v tovarni uničeni, da Nemčiji ne bo omogočeno staviti podmorskih čolnov. Tudi druga podjetja, ki imajo montirane te motorje, bodo morala motorje odstraniti in uničiti. Listi zatrjujejo, da je ta namen nov udarec za nemško industrijo in da pomeni popolno gospodarsko katastrofo. Posebna deputacija je odpotovala v Berlin, da to namero prepreči. »Balkan« v Ljubljani. Kakor javljajo »Slovenske Novine«, je ministarstvo za trgovino in industrijo dovolilo Jadranski banki, podružnici v Ljubljani, ustanovitve delniške družbe pod imenom »Balkan«, delniška družba za mednarodne transporte s sedežem v Ljubljani. Namen družbe je, prevzeti spedijskih poslov ljubljanske in mariborske podružnice dosedanje tvrdke »Trg. spedijske in komisije delniške družbe »Balkan« s sedežem v Trstu ter izvrševanje vseh v spedijsko stroko spadajočih poslov. Osnovna delniška glavnica znaša 4 milijone kron, ki se sme po sklepu občnega zborazvišati na 24 milijonov kron.

To in ono

500.000 novih stanovanj v Parizu. Francoskemu parlamentu je bil pred kratkim predložen načrt zakona o gradnji 500.000 novih stanovanj v Parizu. Ta stanovanja bi se morala dograditi do leta 1930. V svrhu zagotovitve stavbenega kapitala se izdajajo obligacije, od katerih naj bi polovico vzela država, druga polovica pa se prepusti privatnemu kapitalu. Stroški so preračunjeni na sedem in pol milijarde frankov.

Iz življenja 130letnega moža. »Revue Mondiale« objavlja zanimive podatke iz življenja 130 let starega Amerikanca John Schella v Greasy Creek v državi Kentucky. Rojen je bil leta 1788. Ko je bil star 19 let, se je oženil ter je živel v srečnem zakonu 89 let. Imel je 29 otrok. Najstarejši sin, ki še živi, je star 100 let. Ko je dovrnil 125. leto, se je v drugi oženil in se smatra sedaj za očeta šestletnega dečka. Stotintridesetletni mož še zleze sam na konja, vidi še dobro in je tudi duševno še tako svež, da se je v dolgem govoru zahvalil za čestitke povodom svojega stotintridesetega godu.

Dober plen. Iz Budimpešte poročajo, da se je policiji posrečilo te dni aretirati ženo pravitelne uradnika Halasyja, ki je kot dekla v raznih službah pokradla denarja in draguljev v vrednosti petih milijonov kron.

Največje gledališče v Čehoslovaški republikiboo novo gledališče v Olomoucu, katero se prične v kratkem graditi. Poslopje bo večje nego Narodni divadlo v Pragi in bo v njem prostora za 2500 gledalcev.

Film in gramofon v službi volilne agitacije. Pri prihodnjih volitvah na Angleskem pripade filmu važna vloga. Cela vrsta kandidatov si hoče volilno delo razširiti s tem, da se dajo filmovati in se tako predstavijo v filmu svojim volilcem. Volilni govori pa se bodo mogli slišati iz gramofonov po vsej Angleski.

Elektrika iz zraka. Italijanski list »Epoca« naznana, da je Gustave Leutner, široko poznani inženir, iznašel sistem, potom katerega se bo dalo dobivati elektriko naravnost iz zraka, in jo spremiti v dinamitni tok. To se bo izvrševalo s pomočjo posebne aparata, o katerega podrobnostih se še ne ve mnogo. Če je na tej stvari kaj resnice, tedaj se lahko odvali debel kamen od srca onim, ki so bili v strahu, kaj se bo godilo s svetom, ko bo zmanjkalo premoaga. Najbrž se bo zgodilo, da svet ne bo potreboval premoaga mnogo prej, kot bodo izčrpani njegovi skladi.

Zdravljenje potom brezčnega brzojava. Ko je plul parnik »Sv. Pavel« iz Amerike proti Evropi, je dobil na parku se nahajajoči zdravnik brzojavko, da je na trgovskem parku »Schroma«, ki se ravno tako nahaja na oceanu in na isti poti, obol el mornar. Imel je bolečine v levem boku in mrzlico. Zdravnik je brezčeno vprašal o podrobnih okoliščinah bolnikovih, nakar je doagal, da je mornar zbolel na vnetju slepiča. Dal je navodila za zdravljenje. Oba parnika sta ostala v brzojavni zvezi štiri dni. Po štirih dneh pa je zdravnik dobil sporočilo, da se je njegovemu več sto in sto milj oddaljenemu pacientu obrnilo na bolje.

Rojstni kraj modernega telefona. V Bostonu v Ameriki se vidi na neki hiši z zlatimi črkami napisan: Tu se je rodil dne 2. junija, leta 1875, modern telefon. V omenjeni hiši je bila delavnica za popravilanje brzojavnih aparatov, last A. Watsona. Ko je Watson poizkušal nov brzojavni aparat, se mu je po naključju nudila prilika, da je opazil, kako melodično brnenje povzroča ozka in volta palica neposredno nad elektromagnetom. Začel je študirati in končno iznašel aparat, s katerim je napravil prve poizkuse. Govoril je potom teh aparatov iz svojega stanovanja v delavnici. Njegov izum je bil sijajen. Ko je nato Watson svoj iznajdbo hotel prodati, se mu ni to posrečilo, ker je zahteval velikansko svoto 100.000 dolarjev. Končno je prodal svoj izum American-Bell-Telephone-Company. V Ameriki je nad 12 milijonov telefonov njegovega sistema v rabi. Watson je sedaj 73 let star.

Za tiskovni sklad »Edinosti«

Josip Lavrenčič, Postojna 100 L. Terzija Grmek 5 L. Odkupnina za ženina g. Ognjeslava Lazar iz Sedla od strani neveste g. Rozalije Miklavč iz Kobarida, poklonjena dekletom v Sedlu, katere jo darujejo »Tiskovnemu skladu Edinosti«. Ter istočasno želijo novoporočencema obilo sreče: L 50.— Ivo Šepić nabral med prijatelji v Opatiji 60 L. Maks Ukmar, župan v Avberju, 10 L. Dosedaj izkazanih L 18.938.24; v današnjem izkazu L 225.—, Skupno L 19.163.24.

Jugoslovenci, zbirajte pridno za Tiskovni sklad »Edinosti«!

Hotel sem vam dati svoje pošteno ime, rešiti vas pogube. Razumem, zakaj se vam je Jalevo tako omiklo. Ne samo Jaleščevci, ampak tudi vrbci po sirehah si že pripovedujejo, da Grof Jaleškaški plačuje gotovo plače svojo župnico, nego-li zagrebška občina svojo učiteljico. Z Bogom! Z Bogom!

Rekli to je odšel. Herminal Ohl Bijo mi je kakor da mi je tiger iztrgal srce. V tistem hipu sem pozabila, da sem ženska, da sem dekle, vspela sem se srdito, Mrkšinka, skočila in zagrabila s svoje pisalne mize nož, se zaletela za tistem zlotvorcu; ali umaknil se je bil na vrata ob grohotnem smehu, zamagelo se mi je — padla sem —

Prebudivši se, sem se našla v svoj postelji. Pred menoj je stala moja dobra babica, zakrbljenega obraza tepetaje molitvice in majajoč za glavo. No, ni me čuvala samo babica. Kraj postelje je sedel tudi okrajni zdravnik. Pogledala sem ga začuden, a on, ah, kaj mišim, je rekel:

»Kako vam je, gospica? Dovolite, da vidim kako bje Bja? No, noli Ni bledela, ni nevarnosti. A glava? Nebojte, neboleči vrtog. Zelo ste se bje razburili. To ni prav, nikakor ne. Prosim, da ostanete za sedaj mirno v postelji.

Za Čih-Holodovo družbo

se je nabralo po zalagih krepeljskega Gasperja pri prosti rabavi »Venčka« v Duvovih 135 L. (Darovali so: prof. H. Šonc 10 L, trije krokarji L. S. Jovo, Hinko in Matek 6 L, po 5 L: Leopold Širca, Viktor Širca, naš oltir Zvab, letna keharca Cikna Francka, dulovski zet Muri, njegova zgovorna Zorka, njena sestra Viktorija, Janez Ukmarjev, ker ima smolo v živitvi, Janez Minken, ker je popravljal Ukmarjeve špampete, Stanko Korečan iz Vrhnike, Zorko od zida, da bo Ukmarju dobro vino vozil, Mirče od zida, da bo Francko Cikno snubil, Reskičev, kovaški mojster, in še 5 so dali skupaj vsi snubači in zetje pri Ciknih, pa zraven zgovorn Zorka s Mürlem, Mirče od zida, Ninčo z mennis, in pa se naš vrli Gaspar povzru; po 4 L dva potnika iz Vidma in trije štoki; po 3 L: Trojka iz Krepelj, mladi fantje od lare, voditelj Kenda, Tone od Lukatove hiše, Janke in njegova Marica, Ciken zet; po 2 L: ubogi Gaspar za vzgled, Rože, Minken, Jože Verčev, Tisler Loze, kopriški zet Matek, Tavčer, ker mu je ostala zvesta in Ferdo Lahova zguba; po 1 L: Pavle, ker je postal zopet kompare, Gomezel, Pepi Rožen, Kjuder E., Cesarjev zet, fant od zajcev in Idruska sama, ne da bi jo druge posnemale. Denar hrani uprava.

Borzna poročila.

Tržišje: V Trstu, 27 oktobra 1920.

Jadranska banka	465
Cosulich	502
Dalmatia	360
Gerolimich	1900
Libera Triestina	690
Lloyd	1985
Lussino	2300
Martiniolich	345
Oceania	464
Premuda	505
Tripovich	533
Ampela	620
Cement Dalmatia	362
Cement Spalato	410
Krka	502

Toja valuta na tržakem trgu:

V Trstu, 27 oktobra 1920.

Neprepečatene krone	7.— 7.50
avstrijsko-nemške krone	6.50— 7.—
čehoslovaške krone	32.— 33.—
dinarji	75.— 76.—
marke	38.75— 39.25
dolarji	26.20— 26.30
francoski franki	170.75— 171.—
švicarski franki	416.— 420.—
angleški funti, papirnat	92.— 92.20
angleški funti, zlati	109.— 110.—
rublji	24.— 25.—
napoleoni	88.— 90.—
leji	45.— 46.—

MALI OGLASI

se računajo po 25 stotnik beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotnik beseda. Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo plača polovično ceno.

BRINJEVO zrnje kupi Ivan Tavčar, Herpolje 28, p. Divača. 472

PRODA SE hiša radi odhoda v Jugoslavijo. Natlačnejša pojasnila pri Alojziju Rebec v Divači. 473

2 LIRI plačam za vasko srebrno krono. S. Francesco 15, II. nadst. 474

DVE SAMOSTOJNI GOSPODIČNI z deželo, srednjih let, želita znanja z izobraženim gospodom v starosti 35—45 let. Le resne ponudbe na naslov: »Resnica« — »Značaj«. 412

LEKARNA IN KEMIKNI LABORATORIJ V SEŽANI. Ribje olje prve vrste, kemično preizkušeno. — Sirup R. za šibke in malokrvne otroke. — Kroglice B. za malokrvne ženske. — Švedske kapljice. — Mazilo za garje. (specijaliteta). — Pražka mast. — Tinktura in obliž za kurja očesa. — Fluid za živino. — Vskovrstna zdravila in specialiteta za ljudi in živino vedno v zalogi. — Poštno pošiljate. 434

SREBRNE KRONE kupujem po najvišjih cenah. Sprejemam popravila vsake vrste. Velikvrb, urar v Sežani. 438

VEČ zasebnih vil in trgovskih hiš se prodaja v Kavstvu, Matuljah in Opatiji. Pojasnila daje posredovalec A. Pegan, Matulje ali kavarna Europa v Opatiji. 470

PRODAM okna s šipami, vrata, uhodna vrata, parkete, omrežje za okna, irt, stopnice, orodje za kamnolome in druge potrebščine vsake mere. Lovrenčič Alojzij, Vrdele-Frnetič 1183. 468

AVTOMAT z 2 valjema se prodaja na Kontovelju, restavracija in kavarna. 459

ZLATO in srebrne krone plačam po najvišjih cenah. Albert Povh, urar, ulica Mazzini 46 (blizu drvenega trga). 458

V IDRIJI se prodaja takoj lepa hiša s fotografskim ateljem na dobrem prometnem prostoru. Ekstencija zanjama. Mesto šteje 6.000 prebivalcev. Edini fotografski atelje v mestu. Z malo izpremembo je hiša primerna tudi za trgovca. Cenjene ponudbe na Josipa Pelikan, fotograf v Celju, Jugoslavija. 449

IVAN KACIN, Gorica, via S. Antonio 24, izdeluje harmonije ameriškega sistema, uglašuje in prenavlja orgle, glasovirje itd. Pisčalke za orgle, strune za glasovirje vedno v zalogi. Kupuje glasovirje, harmonije, vijoline itd. 445

KUPUJEM srebra denar po najvišjih cenah. Alojzij Povh, Piazza Garibaldi št. 3. 440

MODISTKA se priporoča cenj. damam v mestu in v okolici. Ulica Alessandro Volta 2. V. (pri ljudskem vrto). 212

ISCE SE nemeblirana, ali le malo meblirana soba v novem mestu ali v novi barriari. Ponudbe na upravo pod »G. M.« 417

KROJACNICA Avgust Štular, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34. III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 395

GUIDO PLONER izdeluje in popravlja harmonike vsakega sistema. Via della Fornace št. 3. 418

FOTOGRAF A. JERKIC, Trst, ul. Roma 24. Gorica št. 36 na dvorišču. P 711

TAMBURICE kupim za vsako ceno. Ponudbe na Terčič, Števerjan pri Gorici. 424

SODE, petroleje, olje, kupujem vsako množino. Kuret, Settefontane I. 419

ZASTOPSTVO JUŽNE ŽELEZNICE

Prodaja vozni listkov iz Logatca za vse postaje južne železnice, v Jugoslaviji in Nemški Avstriji v potniški pisarni »COSULICH«, Società Triestina di Navigazione via Milano 10, pritličje. (184)

ERNA AUSPITZ

zobozdravnica (1-6) raznanja slav. občinstvu, da izvršuje svojo prakso na Opčinah 174. Izvršuje v to t ok: spadajoča dela, kakor plombe v porcelanu, zlatu in srebru, poteze v kavčuku in zobovje v zlatu po najnižjih cenah. — Sprejema od 9-12-14-16

PFaff Stroji za slivanje in vezanje pravi maslini izorci Seidel & Neumann in 'Singer' Gast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin. Tudi ustanovljen l. 1874. Mehanični delavnica za vsako popravila. FRANCESCO BEDNAR Trst, ul. Campanile 19

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogel Via Nuova-S. Caterina. Velika izbira vsakovrstnega blaga za moške in ženske. Bago za suknje, žamet, ba hant, sile, stanin ter raznih predmetov za okras oblek. Vse po nižnjah konkurenčnih cenah.

Trgovsko - obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadr. z neomejenim jamstvom ul. Pier Luigi da Paestrina št. 4, I. n. sprejema hranilne vloge od L 1 dalje. Navadne vloge obrestuje po 4 1/2%, večje po dogovoru. Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune. — Posoja hranilne pušice na dom. — Rentni davek plačuje iz svojega. Daje posojila po najugodnejših pogojih na vknjžbe, na osemno poročstvo, na zastave vrednostnih listin. Uradne ure vsak dan tizvesti nedelj in praznikov od 8 do 1.

Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune. — Posoja hranilne pušice na dom. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Daje posojila po najugodnejših pogojih na vknjžbe, na osemno poročstvo, na zastave vrednostnih listin.

Uradne ure vsak dan tizvesti nedelj in praznikov od 8 do 1.

HIŠO

z malim posestvom ali tudi brez tega, pripadno za trgovino, en četrt ure od postaje Prestranek v Slavin pri Postojni prodam. — Pojasnila daje Jernej Fatur, Selce št. 2, pošta Prestranek. Piša stoji zraven farne cerkve in trirazredne šole.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu

(Lastna palača). Ustanovljena leta 1838. Zavarov. proti škodi, povzročeni po ognju, strelu in eksploziji. Zavarovanja steklenih plošč proti razbitju. Zavarovanja proti tatvini v vdomu. Zavarovanja pošiljatev na morju in po suhem. Življenjska zavarovanja v najrazličnejših kombinacijah. — Zastopstva v vseh deželah glavnih mestih in važnejših krajih.

AMBULATORIJ

U Sežani šte. 47, I. n. Naznanja se slavnemu občinstvu, da ostane od danes naprej kabinet odprt vsaki dan od 9 zjutraj do 6 pop. Brezbolestno izdiranje zob. Izvršujejo se vsa dela po najmodernejših tehnikih ter se popoinomajamčijo (212) Najzmernejše cene

VELIKO SKLADIŠČE KLOBUKOV

dežnikov, belih in pisanih, žepnih robcev, možkih nogavic itd. N. CVENKEL, Trst, Corso V. E. III. šte. 24.

A. De Masi & G. Sferza

Mavricija Wackvitza nasledniki Trst, ul. Torre bianca 32. Telefon 29-83 Velika izbira majoličnih in železnih peči znamke »Premier«, ekonomskih ognjišč in štedilnikov lastnega izdelka, plošč iz litega železa razne velikosti, razneje in cevi za peči. Cene zmerne. (24)

JADRANSKA BANKA

Del. glav.: K 30.000.000. Rezerva K 10.000.000. Beograd, Celje, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatja, Sarajevo, Split, Sibenik, Trst, Zadar, Zagreb. Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. Sprejema vloge na hranilne knjižice ter jih obrestuje po 3 1/2% a v bancgotro prometu po 4 1/2%.

Vloge, ki se imajo dvigniti samo proti predhodni odpovedi, sprejema po posebno ugodnih pogojih, ki se pogodijo od slučaja do slučaja. Daje v najem varnostne predale (safes). Bančni prostori v Trstu se nahajajo: ul. Cassa di Risparmio, ul. S. Nicolo. Telefon: šte. 1463, 1794, 2876. Blagajna posluje od 9 do 13.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu. Centrala v Ljubljani. Podružnice: Celje, Barovlje, Gorica, Saraj., Split, Trst, Maribor Ptuj. Delniška glavnica K 50.000.000. Rezerva K 45.000. Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. — Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice proti 3 1/2% obrestovanju na žiro-račune proti 3% obrestovanju. Za na odpoved vezane vloge plača obresti po dogovoru. Izvršuj. borse naloge in daje v najem varnostne celice. Tel. št. 5 18. Blagajna je odprta od 9-13.

„CROAZIA“

Zavarovalna zadruga v Zagrebu. Ustanovljena leta 1884. Podružnica v Trstu ul. Lavatolo 1, II. n. prevzema zavarovanja stavb, premičnin, poljskih pridevkov, sena, slame in živine proti škodi po požaru in strelu in zavaruje stekli. Šipe proti škodi po razbitju. Sposobni krajevni zastopniki in aktivatorji se sprejemajo po najugodnejših pogojih.

„CROAZIA“

Zavarovalna zadruga v Zagrebu. Ustanovljena leta 1884. Podružnica v Trstu ul. Lavatolo 1, II. n. prevzema zavarovanja stavb, premičnin, poljskih pridevkov, sena, slame in živine proti škodi po požaru in strelu in zavaruje stekli. Šipe proti škodi po razbitju. Sposobni krajevni zastopniki in aktivatorji se sprejemajo po najugodnejših pogojih.

„CROAZIA“

Zavarovalna zadruga v Zagrebu. Ustanovljena leta 1884. Podružnica v Trstu ul. Lavatolo 1, II. n. prevzema zavarovanja stavb, premičnin, poljskih pridevkov, sena, slame in živine proti škodi po požaru in strelu in zavaruje stekli. Šipe proti škodi po razbitju. Sposobni krajevni zastopniki in aktivatorji se sprejemajo po najugodnejših pogojih.

„CROAZIA“

Zavarovalna zadruga v Zagrebu. Ustanovljena leta 1884. Podružnica v Trstu ul. Lavatolo 1, II. n. prevzema zavarovanja stavb, premičnin, poljskih pridevkov, sena, slame in živine proti škodi po požaru in strelu in zavaruje stekli. Šipe proti škodi po razbitju. Sposobni krajevni zastopniki in aktivatorji se sprejemajo po najugodnejših pogojih.

„CROAZIA“

Zavarovalna zadruga v Zagrebu. Ustanovljena leta 1884. Podruž